

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 17. april 2007
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh.: Jakob Kamby
Sagsnr.: 2006-748/21-0259
Dok.: JKA40459

**Høringssvar fra den danske regering
vedrørende Europa-Kommissionens grønbog om større effektivitet i
fuldbyrdelsen af retsafgørelser i Den Europæiske Union: Udlæg i
bankindeståender (KOM (2006) 618 endelig)**

1. Den danske regering takker for modtagelsen af ovennævnte grønbog fra Kommissionen og for lejligheden til at komme med bemærkninger hertil.

Grønbogen har til formål at starte en bred høring om, hvordan fuldbyrdelsen af pengekrav i EU kan forbedres, herunder ved at undersøge mulighederne for at indføre en europæisk ordning for udlæg i bankindeståender, hvorefter en fordringshaver kan sikre et pengebeløb, som den pågældende har eller mener at have krav på, ved at forhindre afhændelse eller overførsel af midler, som skyldneren har på en eller flere bankkonti i EU.

2. Regeringen har sendt grønbogen i høring hos en bred kreds af berørte myndigheder og organisationer mv. og skal på baggrund af bl.a. de indkomne høringssvar afgive følgende bemærkninger vedrørende grønbogen og de spørgsmål, der stilles deri:

Indledningsvis bemærkes, at i det omfang et eventuelt senere forslag til EU-regler på dette område fremsættes med hjemmel i EF-traktatens afsnit IV, vil Danmark i medfør af forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender i givet fald ikke deltage i en kommende vedtagelse af sådanne regler, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Danmark er generelt meget positiv over for forslag, der kan medvirke til at forbedre og effektivisere fuldbyrdelsen af retskrav, herunder når det drejer sig om gældsinddrivelse på tværs af grænserne. Efter den danske regerings opfattelse bør de eventuelle vanskeligheder ved grænseoverskridende gældsinddrivelse dog belyses nærmere, inden der tages stilling til, om der er behov for et europæisk regelsæt på dette område, og hvordan et sådant i givet fald bør udformes. Regeringen ser derfor frem til resultatet af den konsekvensanalyse, som Kommissionen lægger op til i grønbogen. I den forbindelse kan det efter regeringens opfattelse også overvejes, om det vil være hensigtsmæssigt at begrænse eventuelle fælles europæiske regler til alene at gælde for sikrende foranstaltninger i bankindeståender.

Medlemsstaternes regler om tvangsfuldbyrdelse udgør i vidt omfang en integreret del af landenes øvrige procesordning og må ses i sammenhæng med landenes almindelige formueretlige og retsplejemæssige bestemmelser mv. Efter den danske regerings opfattelse bør en eventuel fælles europæisk ordning vedrørende udlæg i bankindeståender på denne baggrund i givet fald udformes som en særskilt ordning vedrørende grænseoverskridende gældsinddrivelse, der gælder ved siden af medlemsstaternes nationale tvangsfuldbyrdesregler.

Dette svarer til ordningen med den fælles europæiske betalingspåkravsprocedure (jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure) og forslaget til en europæisk småkravsprocedure (jf. forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en europæisk småkravsprocedure (2005/0020/COD)).

Den danske regering er endvidere enig med Kommissionen i, at en særskilt europæisk ordning vedrørende udlæg i bankindeståender i givet fald bør begrænses til alene at angå sikrende foranstaltninger.

3. Med hensyn til spørgsmålet om den nærmere udformning af en eventuel fælles europæisk ordning vedrørende udlæg i bankindeståender er det efter den danske regerings opfattelse væsentligt, at en sådan ordning afspejler en rimelig afvejning af fordringshaverens interesse i at kunne få inddrevet sit krav over for hensynet til skyldnerens retssikkerhed under inddrivelsen. Den danske regering kan i den forbindelse pege på, at der i

de gældende danske regler i vidt omfang er taget stilling til de spørgsmål, som Kommissionen rejser i grønbogen.

Efter de gældende danske regler kan en fordringshaver opnå sikring (heretter benævnt ”arrest”) af et aktiv - f.eks. et bankindestående - til brug for senere fuldbyrdelse. Arrest til brug for senere fuldbyrdelse af et krav kan foretages allerede forud for indledning af en retssag med kravet som genstand, hvis det må antages, at muligheden for senere at opnå dækning hos skyldneren ellers vil blive væsentligt forringet. Hvis en fordringshavers krav f.eks. er fastslået ved dom, kan der normalt foretages direkte tvangsfuldbyrdelse af denne gennem et udlæg, og der kan derfor ikke foretages arrest for kravet.

Inden der foretages arrest, giver retten skyldneren lejlighed til at udtale sig. Retten kan dog undlade at underrette skyldneren om sagen, hvis retten finder det ubetænkeligt at foretage forretningen uden forudgående meddelelse til skyldneren, eller hvis det må antages, at muligheden for at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet.

Arrest kan ikke foretages, hvis det må antages, at fordringen ikke består. Det er imidlertid skyldneren, der under en arrestsag har bevisbyrden for, at en fordring ikke består – f.eks. fordi den er ophørt på grund af indfrielse eller forældelse.

Retten kan bestemme, at en fordringshaver, inden arresten foretages, skal stille sikkerhed for den skade og ulempe, som skyldneren kan blive påført ved arresten. Fordringshaveren skal (medmindre skyldneren giver afkald på det) endvidere inden en uge efter, at der er foretaget arrest, anlægge retssag om det krav, der er foretaget arrest for, og fordringshaveren skal under denne sag særskilt nedlægge påstand om stadfæstelse af arresten. Hvis fordringshaveren ikke rettidigt anlægger sag, kan skyldneren kræve arresten ophævet af retten.

Den, som har opnået arrest på grundlag af en fordring, som viser sig ikke at bestå, skal betale skyldneren erstatning for f.eks. tab og tort (ansvar på objektivt grundlag). Hvis arresten af andre grunde er ulovlig (f.eks. hvis betingelserne for at foretage arrest ikke var opfyldt), skal fordringshaveren ligeledes betale erstatning, dog kun hvis fordringshaveren burde have undladt at begære arrest (culpa-ansvar).

4. Efter de gældende danske regler kan der af hensyn til skyldneren ikke ske fuldbyrdelse i visse beløb. En fordringshaver kan f.eks. ikke søge fuldbyrdelse i beløb, der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem og en beskeden levefod for skyldneren og dennes husstand. Desuden kan f.eks. erstatning for invaliditet eller tab af forsørger undtages fra fuldbyrdelse, hvis et sådant beløb er holdt klart adskilt fra skyldnerens øvrige formue.

Ved udformningen af en eventuel europæisk ordning for udlæg i bankindeståender bør det efter den danske regerings opfattelse tilsvarende sikres, at skyldneren bl.a. kan beholde et rimeligt og passende beløb til sin egen og sin husstands forsørgelse. Af hensyn til skyldneren bør det efter regeringens opfattelse være retten, der af egen drift tager stilling til, om et beløb på dette grundlag skal undtages fra fuldbyrdelse.

På grund af forskellene mellem de enkelte EU-medlemslande og af hensyn til skyldneren og dennes husstand bør spørgsmålet om undtagelse af beløb, herunder størrelsen heraf, endvidere afgøres efter reglerne i det medlemsland, hvor skyldneren bor. Herved opnås også, at det for skyldneren i denne henseende som udgangspunkt ikke vil have betydning, om der søges fuldbyrdelse efter de nationale regler i medlemslandet eller efter en eventuel europæisk ordning.

Det må overvejes nøje, hvilken ret der i medfør af en eventuel fælles europæisk ordning skal være kompetent til at træffe afgørelse om udlæg i bankindeståender og skal kunne tage stilling til skyldnerens indsigelser vedrørende fordringshaverens krav, fuldbyrdelsen mv. Efter den danske regerings opfattelse bør det, for at sikre et ensartet grundlag for behandlingen dels af udlægget dels af eventuelle efterfølgende indsigelser fra skyldneren, som udgangspunkt være den samme domstol, som tager stilling til alle elementer i sagen.

Der kan også være praktiske og juridiske vanskeligheder forbundet med at give retter i forskellige medlemsstater kompetence til – eventuelt samtidig – at behandle anmodninger f.eks. fra forskellige fordringshavere om udlæg i det samme bankindestående. Hertil kommer bl.a., at navnlig hensynet til skyldnerens muligheder for at varetage sine interesser under sagen, herunder hvis han eller hun fremsætter indsigelser mod kravet eller mod fuldbyrdelsen, taler for, at det som udgangspunkt er retterne i den medlemsstat, hvor skyldneren bor, som har kompetence til at træffe afgørelse om udlæg i bankindeståender i medfør af en eventuel fælles euro-

pæisk ordning. Dette må også ses i sammenhæng med, at spørgsmålet om at undtage visse beløb fra fuldbyrdelse af hensyn til skyldneren og dennes husstand, efter regeringens opfattelse – som nævnt ovenfor – som udgangspunkt bør afgøres efter reglerne i den medlemsstat, hvor skyldneren bor.

Den danske regering er enig med Kommissionen i, at det bør overvejes nærmere, hvilke indsigelser – herunder vedrørende fordringshaverens krav (såsom forældelse, modregning mv.) – der i en eventuel fælles europæisk ordning kan rejses af skyldneren mod foretagelse af udlæg i et bankindestående. Uanset om der i en fælles europæisk ordning i givet fald fastsættes regler om, hvilke typer af indsigelser der kan gøres gældende, må den indholdsmæssige vurdering af, om indsigelsen er berettiget, efter regeringens opfattelse afgøres efter de almindelige formueretlige regler mv. i det land, hvis lovgivning gælder for det pågældende krav.

5. Udformningen af en eventuel europæisk ordning for udlæg i bankindeståender vil i givet fald rejse en række væsentlige praktiske og juridiske spørgsmål i forhold til at fastlægge fuldbyrdelsesrækkefølgen ("rangordningen") mellem konkurrerende fordringshavere samt i forhold til personer, der i god tro modtager udlagte pengebeløb eller får sikkerhed heri. Der kan i den forbindelse også peges på spørgsmålet om, i hvilket omfang der bør gælde en særlig fortrinsstilling for bestemte typer af krav, f.eks. underholdsbidrag.

Disse spørgsmål om "rangordningen" mellem fordringshavere må endvidere ses i sammenhæng med spørgsmålet om, hvordan der efterfølgende skal ske fuldbyrdelse i et bankindestående, der er sikret gennem en europæisk udlægskendelse, og om forholdet mellem et fælles europæisk udlæg i bankindeståender og tvangsfuldbyrdelsesskridt foretaget efter de eksisterende, nationale regler i de enkelte medlemslande.

Disse spørgsmål kan berøre grundlæggende formue- og procesretlige regler og principper i medlemslandenes retssystemer, hvilket efter den danske regerings opfattelse taler for, at den nærmere regulering heraf bør overlades til de enkelte EU-medlemslandes nationale retssystemer.

De nærmere spørgsmål vedrørende en eventuel fælles europæisk ordnings betydning for pengeinstitutterne, herunder bl.a. spørgsmålet om, hvilke oplysninger pengeinstitutterne i det konkrete tilfælde har behov for at kunne identificere en skyldners konti, og om afholdelse af udgif-

terne til pengeinstitutternes arbejde i forbindelse med et udlæg i et bankindestående, bør efter regeringens opfattelse drøftes nærmere med relevante brancheorganisationer, inden denne del af ordningen i givet fald nærmere kan fastlægges.

Den danske regering vil afslutningsvis pege på, at anvendelsesområdet for en eventuel fælles europæisk ordning vedrørende udlæg i bankindeståender i givet fald må afgrænses nærmere i forhold til andre regler om inddrivelse af krav - f.eks. på underholdsbidrag, jf. Kommissionens forslag til Rådets forordning om kompetence, gældende lov, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og om samarbejde vedrørende underholdspligt (KOM(2005) 649).